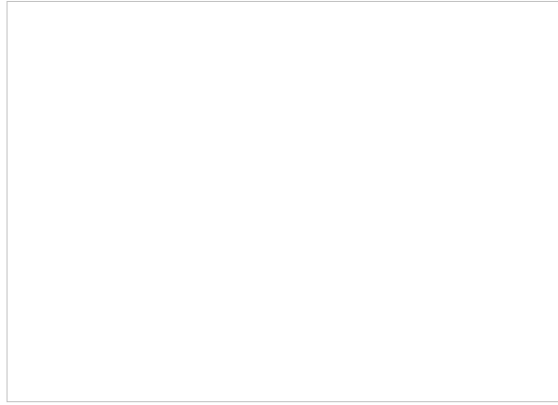

Musulmanlara täze ýyl bellemek bolýarmy?

Allaha hamd, Pygamberimiz Muhammede salat we salam bolsun.

Pygamberimiz Muhammed sallallahu aleyhi we sellem hadysda: **“Şübhesiz siz sizden öňküleriň yzларыna garyş-garyş eýerersiňiz. Hatda olar hažžygyň hinine girseler, siz hem girip görersiňiz.”** Sahabalar: **“Ya Resulullah bizden öňkiler diýýäniň Ýahudy we Hristianlarmy? Diýdiler. Pygamberimiz: “Başga kim bolsun?”** diýdi.¹

Başga bir rowaýatynda şeýle diýýär: **“Olardan biri ýoluň üstünde ejesi bilen zyna etse, sizden hem ony etjek tapylar.”**²

Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) 14 asyr öň ymmatynyň sezewar boljak azgynlygyndan habar berdi. Ol hem kapyrlara meňzemek, olara eýermek her meselede şolar ýaly bolmaga çalyşmakdyr. Gynansakda günümüzde köp musulmanlaryň bu betbagtçylyga duçar bolanlygyny görýäris. Üstünde durmak isleýän mowzugymyz köp Türkmen maşgalalarynda giňden bellenilýän täze ýyl baýramydyr. Bu baýram Türkmen topraklarynda Sowet döwürinde bellenilip başlanylýar. Halkyň içine kapyrlaryň bu baýramy şeýle bir ýerleşdi welin, Gurbanlykda bir goýun alyp kesmäge ýagdaý tapmaýan maşgalalar, Hristianlaryň baýramy bolan täze ýyly bellemek üçin dünýäň puluny harjaýşlaryna şaýat bolýarys. Musulmanlaryň Gurban we Ramazan baýramlaryny bellemekçiler, eňçeme harajat edip gaýry dinlileriň baýramyny belleýärler. Üstesinde bu täze ýyl mynasybetli üşülyän ýerleriň köpüsünde Allahyň haram eden zatlary edilyär. Alkagol önümleri, zenan-erkek garyşyk üşmeleňler, haram bolan aýdym sazlar, zyna we başgada uly günäler edilyär. Bu ýagdaý, bu baýramy belleýänleriň köpüsünde bolýan zatdyr. Başga bir tarapdan bolsa, bu gije nähili geçe bütin ýyl hem şonuň ýaly boljakmyş diýen, batyl we küfür ynançlar hem halkyň içinde az däl. Bunyň ýaly pikirler, bir musulmanyň imanyny düýbünden bozýan ynançdyr. Her ýylda we günde nämäniň nähili boljagy diňe Allah Tagalanyň elindedir we kadara iman babyndandyr. Ýagny bu gijede Allahyň gazaby inýänligine şüphe ýokdur. Muňa hiç kim şübhe etmesin. Çünki alymlaryň aýdyşy ýaly kapyrlaryň baýaramyna ýönekeýje goşulmak uly günä bolup durka, kapyrlaryň simwoly bolan arçany öýünde dikip, ol baýramy hut özüň bellemek we başgada haram zatlary etmegiň näderejede uly günäligi belli zatdyr.

Täze ýyl baýramy:

Bu baýram Isa aleyhis salamyň doglan güni mynasybetli bellenilýän, Hristian baýramydyr. Öz kalendarlaryna görä Isanyň doglan güni diýip, kabul edýän günlerini, Milady täze ýylyna birleşdirip belleýärler. Milady ýyl hasabynyň başlangyjy hökümünde hem Isa aleyhis salamyň doglan gününü esas edip alýarlar. Aslynda bolsa, Isa aleyhis salamyň doglan günü belli däldir. Muny Hristian çeşmeleriniň özi hem kabul edýärler.

Arça agajy:

Ýaprak dökmeyän agaçlary bezemek we onuň daşynda jemlenişmek, gadymy yewropa butçularynyň rituallarydyr. Taryhy maglumatlarda, yewropa halklarynyň hristianlygy kabul etmezden öň butparaz bolanlygy we arça agaja çokunandyklary habar berilýär. Olaryň ynanjynda arça agajy hemişe ýaşyl bolansoň ebedi ýaşayşyň simwoly bolupdyr. Olar arça agajyňa dürli miýweleri we kiçiräk haýwanlary öldürüp asmak bilen bezäp, öz butlaryna ybadat edipdirler. Wagtyň geçmegi bilen yewropalylar Hristianlygy kabul edensoňlar arça olaryň içinde, dini simwol hökümünde saklanyp galýar. We Merýem enemiziň Isa aleyhis salamy doguranda agajyň aşagynda oturanlygy baradaky rowaýat bilen birleşdirilip, göýä şol agaç Merýem enemiziň Isa aleyhis salamy dogurandaky agajyň simwoly hökümünde ullanylýar. Käbir Yewropalylar bolsa, arçany göýä Adam ata we How enäniň miýwesini iýen jennet agajynyň temsili hökümünde, täze ýyl günü öýünde bezäpdiler.

Aýaz baba:

Aýaz baba bolsa, taryhy çeşmelere göre bir döwür ýaşap geçen Hristian ýagşyzadasyny suratlandyrýar. Ol ýagşyzda

hemیشه garyp maşgalalara kömek edenligi, hatda olary ynıjtmazlyk üçin gije gelip penjireden ýa-da tüsse çykýan ýerden öýe sowgatlar taşlap gidenligi aýdylyar. We ýenede ol ýagşyzada kişi çykman oturan gyzlara, çykмага kömek edýänligi rowaýat edilýär. Käbir ýewropa döwletleriniň hekaýalaryna görä, aýaz baba hökümünde, howada keýikleri bilen uçup gelýän we sowuk Skandinawýa ýaly yurtlarda ýaşanýan Santa Klawus kabul edilýär.

Bu makalamyzda kapyrlaryň baýramyny hususanam täze ýyl bellemegiň Yslamda haramdygyny, Kuran we Sahyh hadyslaryň, ähli-sünnediň, ulamalaryň sözüniň saýasynda beýan etdik. Allah Tagaladan bu makalamyzy musulman doganlarymyza peýdaly etmegini we musulman doganlarymyzyň bu makala sebäpli, öz edýän ýalňyşlyklaryny bilip toba gelip, haka düşünmeklerini dileýäris!

Kuran-Kerimden deliller:

1-Allah Tagala ýahudy we hristianlar barada şeýle diýýär: **“.....Saňa gelen ylymdan soňra, olaryň (ýahudy, hristianlaryň) howaýy nebislerine uýsaň, onda şübhesiz zalymlardan bolarsyň.”**³

2- Allah Tagala aýatda: **“Şonuň ýaly Biz ony (Kurany) arapça höküm halynda iberdik. Eger sen özüňe gelen bu ylymdan soňra, olaryň haý-höwäslerine eýerseň, seniň üçin Allah tarapyndan bir dost hem, goragçy hem bolmaz.”**⁴

Hafyz Ibn Kesir (rahimahullah) bu aýatyň tefsirinde şeýle diýýär: “Sünnete, Muhammed (sallallahu aleyhi we sellemiň) goýan ýoluna boýun bolandan soňra, azaşan kişileriň yzyna eýermezligi üçin ylym eýelerine duýduruşdur.”

3-Allah Tagala aýatda: **“Eý iman edenler! Raina diýmäň, unzurna diýiň we diňläň. Kapyrlar üçin agyr azap bardyr.”**⁵

Ibn Kesir (rahimahullah) bu aýatyň tefsirinde şeýle diýýär: “Allah Tagala bu aýatda mü'min gullaryna kapyrlara sözlerinde we hereketlerinde meňzemegi gadagan etdi. Çünki yahudylar (musulmanlardan) kem tapmak üçin sözleri üýtgedip gürläydiler. Meselem ýahudylar “Bizi diňle” diýjek bolsalar, “Samahyllamak” manysyny aňladýan “raunet” kökünden emele gelen (sözi ullanyň) “raina” diýýärlerdí. Bu söz bize seret we bize samahyl zatlar aýt manysy aňladýanlygy üçin, Ýahudylar ikinji sözi üýtgedip aýdýardylar....(Bu aýatdan) maksat sözde we hereketde kapyrlara meňzemekden, Allah Tagalanyň gadagan edenligidir. Bu aýat sözlerde, hereketlerde, geým-gejimlerde, baýramlarynda, ybadatlarynda we bize meşrug bolmaýan, biziň gollamaýan ähli zatlarymyzda kapyrlara meňzemegiň düýbünden gadagandygyna ýarat edýändir we olara meňzeýänleri howatyr edip, gorkuzýandyr.”

Çünki ýahudylar “raina” sözüni Pygamberimiziň (sallallahu aleyhi we sellem) üstünden güljek bolup, “bize samahylla” manysynda, Oňa garşy ullanyardylar. Şonuň üçin hem Allah Tagala mü'min gullaryna gürlänlerinde hem kapyrlara muhalefet etmegi, olara garşy bolmagy we olara meňzemezligi buýurdy. Eger Allah Tagala musulmana gürlände hem kapyra meňzemezligi buýran bolsa, olaryň edenini edip, olaryň baýramlaryny bellemegiň näderejede erbetligini sen pikirlen eý musulman dogan!

4-Allah Tagala aýatda: **“Iman getirenler üçin kalblary Allahyň zikrine we indirilen Hak Kurana maýy bolmak (isleg duýmak, gorkmak) wagty gelmedimi? Özlerine öň kitap berilip, üstünden uzak wagt geçenden, soňra kalblary gatap galan (ýahudy we hristianlar) ýaly bolmasyňlar. Olaryň (ýahudy we hristianlar) köpüsi fasyk kişilerdir.”**⁶

Ibn Kesir (rahimahullah) bu aýatyň tefsirinde şeýle diýýär: “Allah Tagala mü'min gullaryna ähli -kitaba ýagny Ýahudy we Hristiana meňzemegi gadagan etdi.....”

5-Allah Tagala aýatda: **“Zulum ýoluny tutan kimselere meýl etmäň. Beýle etseňiz, size dowzah ody deger. Siz üçin Allahdan özge dost ýokdur. Soňra (ýagny zalymlara eýerseňiz) size ýardam berilmez.”**⁷

Şeýh Abdurrahman es-Sadi (rahimahullah) şeýle diýýär: “Bu aýat ähli zalymlara meýl etmekden howatyr edendir. Meýl etmekden maksat: Zalyma ýakynlaşmak, zulumyna goşulmak, bu meselede oňa (zalyma) eýermek we edýän zulumyna razy bolmaktır.”

Eziz musulman doganym Allah saňa rehim etsin! Allah Tagala bize kitabymyz Kuran-Kerimde kapyrlaryň, zalymlaryň baýramyny bellemek aňyrdada dursyn, olara meýl etmekden, azajyk hem bolsa, zalymlara we olaryň edýän zatlaryna garşy isleg duýmaktan, eýermekden ägä edendir!

6-Allah Tagala aýatda: **“Eý iman edenler, ýahudylary we hristianlary dost edinmäň! Olar biri-biriniň dostydyrlar. Sizden kim olary dost edinse, ol hem olardandyr. Allah zalym kowuma hidaýet etmez.”**⁸

Bu áyatda kapyrlary dost edinmek olara isleg duýmak, älemleriň Robbi tarapyndan ap-açyk gadagan edilyär.

Ibn Kesir (rahimahullah) bu áyatyň tefsirinde şeýle diýýär: “Allah Tagala áyatda Yslamyň we musulmanlaryň duşmany bolan Ýahudy we Hristianlar bilen dost bolmagy mü'min (iman eden) gullaryna gadagan edýär. Soňra bolsa, olaryň bir-birleriniň dostydygyny habar berýär we olara dost bolanlara duýduruş berip we : **“Sizden kim olary dost edinse, ol hem olardandyr.”** diýýär.

7-Allah Tagala áyatda: **“Olar (musulmanlar) ýalana “zur”a şaýat bolmazlar we lagwa (boş söz we amala) duşanlarynda, agraslyk bilen (ondan ýüz öwürüp) giderler.”**⁹

Allah Tagala bu áyatda batyl adatlarynda, kapyrlara garşy durany we ýalan zada şaýatlyk etmeýän bendelerini öwendir. Kuran tefsirçileri, tabygyňlardan selef alymlar we olaryň ýolundan ýöränleriň köpüsi terjime “ýalan” diýip, terjime edilen “zur” sözünü müşrükleriň baýramy diýip, tefsir edendirler.

Müşrükleriň baýramlarynda hem şübhe hem-de şehwet bardyr. Bular batyldyr, çünki bularda dini taýdan hiç bir peýda ýokdur. Bu baýramlardaky dünýewi keýp we lezzetleriň netijesinde bolsa, azap we aýdyr. Şonuň üçin hem “zur”a (ýalan) diýilendir. Zura şaýatlyk etmek bolsa, onuň bolýan ýerine (kapyrlaryň baýramlaryna) gatnaşmak diýmekdir. Allah Tagala diňe ol ýere baryp, görüp we diňläp, şaýat bolmagy terk edýän kişileri öwen bolsa, ol ýere gidip şaýat bolmakdan beter bu baýramlara goşulmak we baýram bellemek bilen olara eýermegiň hökümi nähili bolar.?

Resulullah (sallallahu aleyhi we sellemiň) sünnetinden deliller:

1-Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) şeýle diýdi: **“Kim bir millete meñzese, ol hem olardandyr.”**¹⁰

Alymlar bu hadysyň şerhinde: Musulmanyň ynançda, ybadatda, ahlakda, özüni alyp barşynda, söz we adatlarynda kapyrlara meñzemegi, olara eýermegi, olaryň agzyny öýkenmegi haramdyr diýip, şerh edendirler.

Hakykatdan hem bu örän möhüm zatdyr, çünki daşy meñzäniň wagtyň geçmegi bilen içi hem meñzäp başlar. Kimdir biri çykyp: “Biziň maksadymyz kapyrlara meñzemek däl, biz diňe ol gün jemlenip nahar-şor edýäris” diýse, oňa şeýle jogap beriler: “Kapyrlaryň baýramlaryna gabatlap jemlenişmek we olaryň baýramyna goşulmak haramdyr.

Çünki Pygamberimizden (sallallahu aleyhi we sellem) rowaýat edilen sahyh hadysda: **“Pygamberimiz günüň dogýan we batýan wagtynda namaz kylmagy gadagan edendir.”** (Buhari)

We şeýle diýendir: **“Gün şeýtanyň iki şahy arasyndan dogar we şol wagt kapyrlar oňa (güne) sežde ederler.”** (Muslim)

Ýagny güneş dogýarka we batýarka namaz kylmagyň gadan edilmegi, kapyrlaryň şol wagt güneşe ybadat edýänligi üçindir. Namaz kylan kişiniň niýeti güneşe ybadat etmek ýa-da käfirlere goşulmak bolmasada. Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) şol wagt olara gabatlaşyp, ybadat etmegi gadagan edendir.

Eý musulman dogan berk belle: takwa, salyh, ýagşyzada kişilere meñzejek bolýanlar, olar hem olardandyr. Kyýamat gününde ol takwa we salyh kişiler bilen bile bolarlar. Emma ýahuda, hristiana we başga kapyrlara meñzejek bolýanlar hem ol kapyrlardandyr we Allah gorasyn kyýamatda şol meñzemäge çalyşan kişileri bilen bile bolarlar.

2-Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) şeýle diýdi: **“Bizden başgasyna meñzeyän bizden dälidir. Ýahudy we hristianlara meñzemäň. Çünki ýahudylar salamlaşanlarynda barmaklary bilen ýşarat ederler, hristianlaryň salamy bolsa, elleriniň aýasy bilen ýşarat etmekdir.”**¹¹

SubhanAllah! Özüne Muhammed (sallallahu aleyhi we sellem) ymmaty diýýän kişileriň arasynda, edil kapyrlar ýaly bolup olara eýerýän, olaryň edenini edýän, olaryň baýramlaryny belleýän kişiler barada, Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) näme diýerdi? Kapyrlaryň salam berişi ýaly salam bermegi gadagan edip, ony olara meñzemek diýip atlandyran Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) öz ymmatynyň içinde kapyrlaryň baýramyny baýram edip, arça bezäp, aýaz baba bolup, hristianlaryň baýramyny belleýänleri görse näme diýerdi?

3-Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) şeýle diýdi: **“Kim bizden başgasynyň sünneti (ýörelgesi, adaty) bilen amal etse bizden dälidir.”**¹²

Kimde-kim Pygamberimiziň (sallallahu aleyhi we sellem) sünnetini taşlap, sünnete ters bolan zatlara amal etse, ýahudy we hristianlaryň adatlaryna eýerse, gymmatly, fazilet, üstünlik bolan zady taşlap, kapyrlaryň zerre ýaljak hem gadyr-gymmaty bolmaýan zatlarynyň yzyna düşse we olary gowy görse, bu kişi özüne musulman diýsede, Pygamberimiziň (sallallahu aleyhi we sellem) ýolundan çykan kişidir.

4-Sabit bin Dahhakdan (radiallahu anh) şeýle rowaýat edilýär: “**Bir adam Buwane diýilýän ýerde bir düýäni gurbanlyk etjek diýip, nezir etdi. Ol kişi Pygamberimiziň (sallallahu aleyhi we sellem) ýanyna gelip: Men Buwane diýilýän ýerde bir düýäni gurban etmegi nezir etdim diýdi.? Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) Oňa: Ol ýerde (Buwanede) jähiliýe döwründe buta ybadat edýärdilermi? Diýip, sorady. Ýok, diýdiler. Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) ol ýerde, olar (müşrikler) baýram belleýärdilermi? diýip, sorady: Ýok, diýdiler. Şonda Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) şeýle diýdi: Onuň ýaly bolsa, nezriňi kes diýdi,....” ¹³**

Hadysdan hem belli boluşy ýaly kapyrlaryň baýramlaryny bellemek aňyrdan dursun, olaryň baýram edýän ýerine baryp Allaha ytagat, ybadat bolan amaly etmek hem günä hasaplanýar. Çünki bunda olaryň şirk we batyl adatlaryny edýän ýerlerini tassyklamak bardyr.

Hanafi alymlaryndan Allame Molla Aliýül-Kari (rahimehullah) bu hadysy şerh edip soňunda şeýle diýýär: “Bularyň ählisi kapyrlara meňzemekden ägä etmek üçindir.” ¹⁴

5- Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) aýtdy: “**Her bir kowumyň baýramy bardyr. Biziň baýramymyz bu gündür.”** ¹⁵

Musulmanlaryň Allah Tagala tarapyndan berlen iki sany baýramy bardyr, olar Ramazan we Gurban baýramydyr.

6-Enes bin Maligiň (radiallahu anh) şeýle diýeni rowaýat edilýär: “**Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) Medinä gelende, Medinelileriň şatlyk, şowhun edýän iki (baýram) günleri bardy. Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) olara: Bu günler näme diýip, sorady. Olar: Biz jähiliýe döwründe bu iki günde oýun-oýnap (şowhun) ederdik, diýdiler. Şonda Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) olara: Allah Tagala size bularyň ýerine has haýyrlysyny berdi, ol günler Gurban we Ramazan baýramlarydyr.”**¹⁶

7- Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) ymmatyna Ýahudy we Hristianlara meňzemezligi buýrandyr we muňa ama etmek Onuň sünnetidir. Hadysda:

-Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) aýtdy: “**Müşrüklere muhalefet ediň** (olaryň tersine hereket ediň): **sakalyňyzy göýberiş we murtlaryňyzy gysgaldyň.”** ¹⁷

-Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) aýtdy: “**Ýahudylara muhalefet ediň** (olaryň tersine hereket ediň): **aýakgaply namaz kylyň çünki olar (yahudylar) aýakgaply we şyppykly namaz kylmazlar.”** ¹⁸

-Ümme Selemeden (radiallahu anha) şeýle diýeni rowaýat edilýär: Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) köplenç birinji we dördünji günleri agyz beklärdi we şeýle diýerdi: “**Bular müşrükleriň baýram (günleridir). Men (bu günleri oraza tutmak bilen) olara muhalefet etmek (olara garşy bolmak) isleýärim.”** ¹⁹

-Ebu Musa el-Eşariň (radiallahu) şeýle diýeni rowaýat edilýär: Ýahudylar aşura günü baýram bellärdiler. Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) şeýle diýdi: “**Siz olara muhalefet (olaryň edeniniň tersini) ediň. Siz agyz bekläň.”** ²⁰

Sahabalaryň kapyrlara meňzemezlik barada aýdan sözleri.

-Mü'minleriň Emiri Omar bin el-Hattab (radiallahu anh) şeýle diýdi: “**Allahyň duşmanlary (kapyrlar) baýram bellänlerinde, olardan uzak duryň.”** ²¹

- Muhammed bin Sirinden şeýle rowaýat edilýär, ol şeýle diýdi: “**Ali (radiallahu anha) Nowruz sowgady getirdiler. Bu näme? Diýdi. Olar: Eý mü'minleriň Emiri, bu gün Nowruz günüdür, diýdiler. Hezreti Ali: Her günü feýruz ediň, diýdi. Ebu Usame aýtdy: Ali Nowruz diýilmegini halamaýardy.”** ²²

-Abdullah bin Amr bin el-As (radiallahu anh) şeýle diýdi: “**Kim-de kimgaýry dinlileriň nowruzlaryna we baýramyna goşulsa we tä ölyänça olara meňzäp geze, kyýamat gününde ol (kapyrlar) bilen bile direldiler.”** ²³

- Abdullah bin Mesud (radiallahu anh) şeýle diýýär: “**Kalplar biri-birine meňzemesse, daş görnüş biri-birine meňzemez.”** ²⁴

Kapyrlaryň baýramyny bellemezlik barada alymlaryň aýdan sözleri:

Hanefi alymlaryndan Molla Aliýül Kari (rahimahullah) şeýle diýýär: “**Nowruz günü mejusulara ýumurtga sowgat bermek küfürdür. Çünki muny etmek bilen olaryň küfrüne we azgynlygyna kömek etdigiň bolar ýa-da olara meňzedigiň bolar.....“Mejmau'n-Newäzil”de şeýle diýilýär: Nowruz günü mejusular (baýram üçin) üýşende,**

musulmanlardan biri hem olaryň üýşmeleňi barada: Gowy geçirdiler diýse, kapyr bolar. Çünki bu sözi diýmek bilen, Yslamy erbetlemegi içine aljak derejede, küfrüň (kapyrlaryň) ýagdaýyny halaýandygyny aýtdygy bolar. “el-Fetawa-es-Sugra”da şeýle diýilendir: Kim öň almaýan zadyny nowruz gününüň hormaty üçin (nowruz bellemek maksady bilen) satyn alsa kapyr bolar. Çünki muny etmek bilen kapyrlaryň baýramyna sylag-hormat etdigi bolar.” ²⁵

Uly alym muhaddis ez-Zehebi (rahimahullah) kapyrlaryň baýramyny bellemek barada şeýle diýendir: “Ýahudylaryň we Hristianlaryň baýramlaryna we belli günlerine goşulmaktan beter erbet zat barmy? Çünki käbi musulmanlar, olaryň (kapyrlaryň) edişleri ýaly (kapyrlaryň baýramyna mahsus bolan) çörek bişirýärler, dürli tütünler (salýutlar) satyn alýarlar, zenanlara we çagalara hyna (boýag) edýärler, ýumurtga boýaýarlar, täze egin-eşikler geýinip, bezenip şähere we çeşmeleriň boýuna gezmäge çykýarlar. Olar (kapyrlar) biziň gol astymyzda ýaşasalarda biziň hiç bir zadymyza goşulmazlar, biziň baýramlarymyzda (baýram belläp) bize meňzemezler....

(Pygamberimiziň) sünnetine, ýoluna garşy gelip durkalar, din duşmany azan kapyrlaryň edenini edip (baýramyny belläp), kyýamat günü Pygamberimiziň ýüzüne nädip seretjek?

Eger bir kişi: Biz (bu baýramy) diňe çagalara we zenanlar güýmensin diýip, (olaryň göwni) üçin belleýäris diýse, ol kişi: Ynsanlaryň iň ýamany maşgalasynyň we çagalarynyň, Allahy närazy etjek zady etmelerine rugsat beren kişidir, diýiler.

Abdullah bin Amr bin el-As (radiallahu anh) şeýle diýdi: “**Kim-de kimgaýry dinlileriň nowruzlaryna we baýramyna goşulsa we tä ölýänçä olara meňzäp gezse, kyýamat gününde ol (kapyrlar) bilen bile direldiler.**” Bu Onuň sözüdir. Bu söz, bu herekediň (kapyrlaryň baýramyny bellemegiň) uly günälerdendigini aňladar we ondan az zady eden (bellän) kişi netijede ondan has beterini etmäge başlar. Bir musulmanyň bu (şer) gapysyny doly ýapmagy we maşgalasyny, bu zatlardan uzak tutmagy gerekdir. Ýagşylyk we haýyr işler adatdyr. Bidgatlardan goranmak ybadatdyr.... ” ²⁶

Eý musulman ýekeje gezek bir ýahudynyň ýa-da hristianyň musulmanyň Gurbanlygynda goýun soýanyňy gördiňmi ýa-da Ramazan baýramynda fytr sadakasyny berenini gördüňmi? Elbetde sen olaryň beýle ednini görseň, olar musulman boladymyka diýersiň! Ýa-da kapyrlaryň musulmanyň baýramy mynasybetli öýlerinde ýörite nahar bişirip üýşmeleň edenlerini, çagalaryna sowgat alanlaryny gördüňmi?

Allah bizi gaflat ukusundan oýandyrsyn.

Uly alym meşhur Ibn el-Kaýým (rahimehullah) şeýle diýýär: “**Kapyrlary simwollary (baýramlary) mynasybetli gutlamak alymlaryň bir agyzdan aýtmagy bilen haramdyr. Bu diýmek ýagny olara “baýramyň mübärek bolsun” ýa-da “baýramyň gutly bolsun” ýaly zatlar aýtmakdyr. Buny diýen kişi bu söz sebäpli kapyr bolmasada, haram işi etdigi bolar. Bu bir Hristiana haja (kresta) sežde edenligi üçin gutlamak ýaly zatdyr. Hatda (kapyryň baýramyny gutlamak) bir kişini şerap içenligi, adam öldürenligi, zyna ýaly uly günä edenligi üçin gutlamakdan hasa beterdur. Diniň gadryny bilmeýän we bu işiň erbetliginden habary bolmaýan köp kişi, bu günä sezewar bolarlar. Bir kişini günäsi ýa-da bidgaty ýa-da küfri sebäpli gutlan kişi, hökman Allahyň gazabyna duçar bolar.**” ²⁷

Allaha hamd, Pygamberimiz Muhammede salat we salam bolsun.

1-Buhari, Muslim.

2-Hakim, el-Mustedrek. Şeyh Albani hadysa sahyh diýdi. Seret: es-Sahih, No: 1348.

3-Bakara, 2/145.

4-Rad, 13/37.

5-Bakara, 2/104.

6-Hadid, 57/16.

7-Hud, 11/113.

8-Maide, 5/51.

9-Furkan, 25/72.

10-Ebu Dawud, Şeyh Albani sahyh diydi.

11-Tirmizi. Şeyh Albani sahyh diydi.

12-Taberani, el-Mujemul-Kebir, 1/118. Şeyh Albani hasen diyyär: es-Silsiletus-Sahiha, 5/193.

13-Ebu Dawud. Şeyh Albani sahyh diydi.

14- Mirakatul-Mefatih Şerhu Mişkatil-Mesabih.

15-Sahyh Buhari.

16-Ebu Dawud. Şeyh Albani Sahyh diydi.

17-Sahyh Muslim.

18-Ebu Dawud. Şeyh Albani sahyh diydi.

19-Ahmed, Müsned, 6/324. Senedi hasen.

20-Sahyh Buhari.

21-Beyhaki, es-Sunenul-Kubra.

22-Beyhaki, es-Sunenul-Kubra.

23-Beyhaki, es-Sunenul-Kubra.

24-Beyhaki, es-Sunenul-Kubra.

25-Şerhu'l-Fykhu'l-Ekber.

26-Teşbihul'-Hasis bi Ehli'l-Hamis, Tahkyk: Meşhur Hasen Selman. Mejelletu'l-Hikme.

27-Ahkamu Ehli-Zymme. Muhammed bin Salih el-Useymin, Mejmuu Fetawa we Rasail, 3/44.